

**ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ В ОСВІТНЬОМУ
СЕРЕДОВИЩІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Михайлюк Н.В.

старший викладач кафедри іноземних мов та міжкультурної комунікації

Харківський національний економічний університет імені

Семена Кузнеця

м. Харків, Україна

Бондаренко Н.С.

викладач кафедри історії та мовознавства

Український державний університет залізничного транспорту

м. Харків, Україна

Професійна культура фахівця банківської справи досить багатогранна. Вона поєднує в собі і мовний етикет, і моральні цінності, основи загальної культури поведінки та професійні вміння і навички. Професійні вміння та навички мають безпосередній вплив на формування професійних компетентностей майбутніх фахівців банківської справи. Професійна компетентність або професіоналізм передбачають обізнаність, досвід у певній галузі діяльності. Вміння як засвоєний суб'єктом спосіб виконання дії формується шляхом вправ і створює можливість виконання дії у звичних та у змінених умовах [1]. Навички — це дії, складові частини яких у процесі формування стають автоматичними. При наявності навичок діяльність людини відбувається швидше і продуктивніше. Формуються навички на основі застосування знань про відповідний спосіб дії, шляхом цілеспрямованих планомірних вправлянь [1]. Отже, професійна компетентність або професіоналізм, побудований на стійких професійних вміннях та навичках, розвивається поступово, протягом певного часу, шляхом професійного самовдосконалення та цілеспрямованої самоосвітньої діяльності.

Економічний університет приділяє вагому увагу розвитку професійних компетентностей студентів. Для цього на фінансовому факультеті застосовується наскрізна комп'ютерна підготовка та поглиблене вивчення іноземної мови. Протягом навчання студенти проходять фахові тренінги та навчання в програмі

«Віртуальний банк», «Віртуальна біржа», «Віртуальна страхова компанія», «Віртуальна митниця», що має їм допомогти швидше адаптуватися на майбутньому місці роботи та більш ефективно проявити здобуті фахові компетентності. Також протягом навчального процесу використовуються сучасні методи навчання та актуальне фахове програмне забезпечення, що формує високий професійний рівень фахівців, який відповідає вимогам роботодавців. Освітнє середовище закладу вищої освіти дає можливість талановитим активним наполегливим студентам, які мають особливий інтерес до будь-якого предмету або наукового дослідження, проявити свої здібності у Всеукраїнських конкурсах наукових робіт та Олімпіадах. Студенти мають можливість отримати Кембриджський міжнародний сертифікат на підтвердження рівня володіння діловою англійською мовою на базі університету, а також мають доступ до міжнародних програм академічної мобільності студентів (паралельного навчання в вишах інших країн, інших освітніх чи наукових проектах). Формування всебічно розвиненої та активної молоді через залучення студентів до органів студентського самоврядування, до волонтерської діяльності та до участі у спортивних і розважальних заходах також сприяє розвитку професійної культури майбутніх фахівців банківської справи [4].

Одна із найскладніших проблем сучасного ринку праці — це працевлаштування молоді. Найчастіше компанії цікавлять насамперед мотивація випускників, їхнє бажання і готовність вчитися на робочому місці, вміння творчо підходити до роботи, працювати в команді, правильно розставляти пріоритети. Відповідність корпоративній культурі компанії — ще один важливий аспект при виборі потенційного співробітника. Але рівнозначною вимогою є також професіональна підготовка випускників. Оцінка майбутнього співробітника передбачає порівняння професійно-кваліфікаційного рівня, ділових якостей, результатів праці претендента з відповідними параметрами, вимогами, еталонами [3]. Тому заклад вищої освіти економічного профілю повинен розвивати такі професійні компетентності випускників, які б відповідали цим вимогам та еталонам. З цією метою на фінансовому факультеті з освітньо-професійної

програми «Банківська справа» у випускників формуються наступні професійні компетентності:

1. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі ринків фінансових послуг, розробляти нові фінансові продукти і послуги, формувати систему їх просування на фінансовому ринку;
2. здатність дотримуватись принципів, прийомів і методів регулювання банківської діяльності, формувати та використовувати інформаційну базу для реалізації заходів управління банківськими ризиками на рівні банків та здійснення нагляду за банківською діяльністю на рівні структурних підрозділів НБУ;
3. вміння оцінювати якісні системи фінансового менеджменту банку; здійснювати планування процесів впровадження банківських продуктів та послуг, здійснювати моніторинг ринку банківських послуг, формувати систему критеріїв з метою контролю і корегування пріоритетів діяльності банку, формувати систему оцінних показників діяльності банків;
4. здатність розробляти комплексний стратегічний план діяльності банку, формувати систему управління банківськими процесами, здійснювати оцінку та управління банківськими ризиками;
5. здатність визначати елементи організації та функціонування системи ризик-менеджменту банку, оцінювати фактори ризику банківських процесів, здійснювати обґрунтований вибір методів управління банківськими ризиками, визначати вплив ризиків на фінансові результати діяльності банку [4].

Професійні компетентності бакалаврів банківської справи формуються в процесі вивчення навчальних дисциплін: «Гроші і кредит», «Банківська справа», «Банківські операції», «Валютне регулювання», «Інформаційні системи та технології в банківській сфері», «Основи фінансової грамотності», «Статистика банківських процесів», «Аналіз банківської діяльності», «Центральний банк і грошово-кредитна система», «Безпека банківського бізнесу», «Фінансовий облік у банках», «Інвестиційне кредитування», «Операції банків з цінними паперами», «Кредитний менеджмент», «Фінансовий менеджмент у банку», «Проектне

2520%25D1%2581%25D0%25BB%25D0%25BE%25D0%25B2%25D0%25BD%25D0%25B8%25D0%25BA%2520%25281%2529.pdf&usg=AOvVaw1QKOjN8-1DI4y609mqjzOR (дата звернення: 21.10.2019)

2. Кафедра банківської справи. URL: <https://www.hneu.edu.ua/kafedra-bankivskoyi-spravu/>(дата звернення: 29.07.2019)

3. Федоренко Н.І. Молоді фахівці на ринку праці:особливості відбору персоналу // *Соціологія і психологія праці та зайнятості* 2015. № 2. С. 41 URL:

[https://www.google.ru/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=2ahUKEwjU78aD-](https://www.google.ru/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=2ahUKEwjU78aD-6_1AhVHwqYKHfn3A8YQFjAAegQIARAC&url=http%3A%2F%2Fwww.irbis-nbuv.gov.ua%2Fcgi-bin%2Firis_nbuv%2Fcgiiris_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF%2Frpzn_2015_2_10.pdf&usg=AOvVaw2lDUKGrcAcnIV6RJM7myY9)

[6_1AhVHwqYKHfn3A8YQFjAAegQIARAC&url=http%3A%2F%2Fwww.irbis-](https://www.google.ru/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=2ahUKEwjU78aD-6_1AhVHwqYKHfn3A8YQFjAAegQIARAC&url=http%3A%2F%2Fwww.irbis-nbuv.gov.ua%2Fcgi-bin%2Firis_nbuv%2Fcgiiris_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF%2Frpzn_2015_2_10.pdf&usg=AOvVaw2lDUKGrcAcnIV6RJM7myY9)

[bin%2Firis_nbuv%2Fcgiiris_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF%2Frpzn_2015_2_10.pdf&usg=AOvVaw2lDUKGrcAcnIV6RJM7myY9](https://www.google.ru/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=2ahUKEwjU78aD-6_1AhVHwqYKHfn3A8YQFjAAegQIARAC&url=http%3A%2F%2Fwww.irbis-nbuv.gov.ua%2Fcgi-bin%2Firis_nbuv%2Fcgiiris_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF%2Frpzn_2015_2_10.pdf&usg=AOvVaw2lDUKGrcAcnIV6RJM7myY9) (дата звернення: 22.10.2019)

4. Фінансовий факультет. URL:

<https://www.hneu.edu.ua/fakulteti/finansovij-fakultet/> (дата звернення: 26.07.2019)